

Yayın Tarihi: 10.11.2024 - Yazar: Ferdi Asım Hellaç

Türkiye, Uluslararası Vergi Rekabeti Endeksi'nde İlk 10'da

Bir ülkenin vergi kanununun yapısı, o ülkenin ekonomik performansının belirleyici bir faktörü olarak öne çıkmaktadır. İyi yapılandırılmış bir vergi kanunu, vergi mükelleflerinin vergiye uyumunu kolaylaştırmakta hükümet öncelikleri için yeterli geliri artırarak ekonomik kalkınmayı teşvik etmektedir.

Bunun aksine, kötü yapılandırılmış vergi sistemleri ise ülkeler için oldukça maliyetli olabilir. Geçtiğimiz yirmi yılda, OECD üyesi ülkeler genelinde kurumlar vergisi ve gelir vergisi marjinal oranları önemli ölçüde azaldı. Çoğu OECD ülkesi bordro vergileri ve katma değer vergileri gibi geniş tabanlı vergilerden önemli miktarda gelir elde ediyor.

Genel çerçeve

OECD ülkeleri arasında vergi politikasında yapılan son değişikliklerin vergi sistemlerini iyileştirdiğini ifade etmek güç. Amerika Birleşik Devletleri ve Fransa gibi bazı ülkeler kurumlar vergisi oranlarını birkaç puan düşürse de bazılar artırdı. Portekiz'de kurumlar vergisi matrahında iyileştirmeler yapılırken, Belçika'da kurumlar vergisi matrahı daha az rekabetçi bir görünüm kazandı. Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Krallık ve Şili, kurumlar vergisi matrahlarındaki geçici iyileştirmeleri aşamalı olarak kaldırıyor.

Vergi Rekabeti Endeksi

ABD merkezli "Vergi Vakfı" (Tax Foundation) vergi politikası alanında çalışan bir sivil toplum kuruluşu. Dünyanın önde gelen sivil vergi politikası merkezlerinden biri olan kuruluş çeşitli raporlar yayınlamaktadır. Vakıf tarafından her yıl yayınlanan Uluslararası Vergi Rekabeti Endeksi, bir ülkenin vergi sisteminin rekabet edebilirlik ve tarafsızlık yönünden ölçülmesini hedeflemektedir*.

2023 Endeksi

Estonya, üst üste onuncu yıldır OECD'nin en iyi vergi kanununa sahip ülkesi. Estonya'nın en yüksek puanı, vergi sisteminin dört olumlu özelliğinden kaynaklanıyor. İlk olarak, sadece dağıtılan karlara uygulanan yüzde 20'lik bir kurumlar vergisi oranına sahip. İkincisi, bireysel gelirler üzerinden alınan ve kişisel temettü gelirlerine uygulanmayan yüzde 20'lik sabit bir vergi oranı mevcut. Üçüncüsü, emlak vergisi, gayrimenkul veya sermayenin değeri yerine sadece arazinin değerine uygulanmaktadır. Son olarak, yerli şirketler tarafından kazanılan yabancı karların yüzde 100'ünü, birkaç kısıtlama ile yerel vergilerden muaf tutmaktadır.

Türkiye'nin Pozisyonu

Ferdi Asım Hellaç Mali Müşavir

Türkiye, endeks sıralamasında 39 ülke arasında ilk 10 içinde. Endeksin Türkiye kırılımı şu şekilde; genel sıralama: 7, genel puanlama: 78.6, kurumlar vergisi sıralaması: 11, gelir vergisi sıralaması: 7, tüketim vergileri sıralaması: 13, emlak vergileri sıralaması: 22, sınır ötesi vergi kuralları sıralaması: 7. Önceki yıl endeksinde genel sıralama ise 10 idi.

2023 yılı endeksinde üç sıra birden yükselmiştir. Genel sıralamada Türkiye'nin önündeki ülkeler; Estonya, Letonya, Yeni Zelanda, İsviçre, Çek Cumhuriyeti, Lüksemburg'dur. Türkiye, pozisyonu itibarıyla ABD, Birleşik Krallık, Hollanda, Almanya, İtalya ve Fransa gibi ülkeleri geçmiş durumdadır.

* <https://taxfoundation.org/research/all/global/2023-international-tax-competitiveness-index/>

Doç. Dr. Ayhan Selçuk ÖZGENÇ

Kaynak: Dünya Gazetesi

Kaynak : <https://hellac.com/blogdetay/turkiye-uluslararası-vergi-rekabeti-endeksi-nde-ilk-10-da>

Erişim Tarihi : 07.06.2026